

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Fundacja „Bo Jesteś”

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Standardy Ochrony Małoletnich (dalej jako: „Standardy”) obowiązujące w Fundacji „Bo Jesteś” od dnia 1.12.2025 określają:
 1. zasady bezpiecznej rekrutacji personelu;
 2. zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich;
 3. wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone;
 4. zasady korzystania z urządzeń elektronicznych oraz procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami, w tym w sieci Internet, przy czym Fundacja i Ośrodek nie udostępniają małoletnim dostępu do Internetu;
 5. zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego;
 6. procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadamianie sądu opiekuńczego;
 7. zasady opracowania Standardów oraz przygotowania personelu do ich stosowania;
 8. zasady udostępniania Standardów opiekunom oraz małoletnim;
 9. osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia;
 10. sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.
2. Standardy mają zastosowanie w szczególności do działalności Fundacji „Bo Jesteś” prowadzonej w ramach Ośrodka, obejmującej:
 1. psychoterapię indywidualną małoletnich;
 2. psychoterapię grupową małoletnich;
 3. psychoterapię rodzinną oraz konsultacje rodzinne;

4. konsultacje psychologiczne, psychiatryczne i inne formy pomocy psychologicznej dla małoletnich;
5. warsztaty, zajęcia terapeutyczne, rozwojowe i psychoedukacyjne dla małoletnich.

§ 2

Użyte w niniejszych Standardach określenia oznaczają:

1. **organizacja lub Fundacja** – Fundacja „Bo Jesteś”;
2. **Ośrodek** – ośrodek terapeutyczny prowadzony przez Fundację „Bo Jesteś”, w którym udzielana jest w szczególności psychoterapia indywidualna i grupowa małoletnich;
3. **dziecko lub małoletni** – osoba do ukończenia 18. roku życia, która jest uczestnikiem psychoterapii, konsultacji, warsztatów, zajęć lub projektów organizowanych bądź realizowanych przez Fundację lub w Ośrodku;
4. **rodzic lub opiekun** – ojciec, matka, opiekun prawny oraz inna osoba, której sąd powierzył sprawowanie opieki nad dzieckiem, a także faktyczny opiekun dziecka;
5. **członek personelu (personel) lub pracownik** – osoba zatrudniona w Fundacji na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, członek kadry zarządzającej, a także osoba podejmująca obowiązki na zasadach wolontariatu, w szczególności: psychoterapeuta, psycholog, lekarz, psychiatra, pedagog, stażysta, wolontariusz lub inny specjalista wykonujący działalność związaną z:
 - udzielaniem świadczeń z zakresu psychoterapii indywidualnej, rodzinnej i grupowej,
 - prowadzeniem konsultacji psychologicznych, psychiatrycznych i innych konsultacji specjalistycznych dla małoletnich,
 - prowadzeniem warsztatów, zajęć terapeutycznych lub psychoedukacyjnych,
 - innymi formami opieki, wsparcia i pomocy na rzecz małoletnich;
6. **dane osobowe małoletniego** – wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego;
7. **osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich** – Prezes Zarządu lub wyznaczony przez niego Członek Zarządu albo inny pracownik sprawujący nadzór nad realizacją Standardów. W przypadku gdy wyznaczona osoba nie jest obecna w miejscu i czasie, w którym konieczne jest podjęcie interwencji lub innych działań wymaganych przez niniejsze Standardy, obowiązki tej osoby podejmuje członek personelu, który ujawnił lub ustalił fakt krzywdzenia dziecka bądź do którego zgłoszono krzywdzenie małoletniego;
8. **krzywdzenie dziecka** – wszystkie formy fizycznego i/lub emocjonalnego złego traktowania, zaniedbywania, wykorzystania seksualnego lub komercyjnego, doznane od osoby odpowiedzialnej za dziecko, której ono ufa lub która ma władzę nad nim, skutkujące faktyczną lub potencjalną krzywdą dziecka dla jego zdrowia, możliwości przetrwania, rozwoju albo godności, a także przemoc rówieśnicza.

Rozdział 2

Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu

§ 3

1. Rekrutacja odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji, które polegają w szczególności na wykluczeniu ryzyka wystąpienia zagrożenia dla dobra dzieci oraz na poznaniu stosunku kandydatów do wartości wynikających ze Standardów Ochrony Małoletnich.
2. Przed nawiązaniem stosunku pracy lub współpracy z daną osobą organizacja ma obowiązek zrealizować obowiązki w zakresie sprawdzenia informacji dotyczących karalności tej osoby, wynikające z art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
3. Przed nawiązaniem stosunku pracy lub współpracy każda osoba zobowiązana jest złożyć:
 1. pisemne oświadczenie o toczących się względem niej postępowaniach karnych i dyscyplinarnych, z zastrzeżeniem świadomości odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia;
 2. pisemne oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich i zobowiązaniu się do ich przestrzegania.
4. Wszelkie dokumenty, w tym wydruk informacji otrzymanych z rejestrów oraz oświadczenia, włącza się do akt osobowych pracownika lub do innej dokumentacji dotyczącej członka personelu.
5. W sytuacji podejmowania przez Fundację współpracy z innym organizatorem w zakresie działalności związanej z udzielaniem pomocy psychologicznej, psychoterapeutycznej, medycznej, zajęć terapeutycznych lub innych form pracy z małoletnimi, na tym organizatorze ciąży obowiązek zapewnienia bezpiecznej rekrutacji pracowników (personelu) poprzez zastosowanie procedur odpowiadających procedurom wprowadzonym w niniejszych Standardach, co organizator potwierdza stosownym pisemnym oświadczeniem przedłożonym Zarządowi.
6. Za realizację obowiązków, o których mowa w ust. 1–5, odpowiada Zarząd.
7. Nieprzestrzeganie Standardów przez osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę traktowane jest jako naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych, z wszystkimi wynikającymi z tego konsekwencjami przewidzianymi w Kodeksie pracy.

Rozdział 3

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich

§ 4

1. Małoletni mają prawo do równego traktowania przez personel – z jednakową troską oraz z szacunkiem.
2. W kontaktach z dziećmi personel kieruje się poszanowaniem godności dziecka, jego podmiotowości i praw, ze szczególnym uwzględnieniem prawa do ochrony przed krzywdzeniem.

3. Pracownicy zobowiązani są do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi, a reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego powinny być adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe w stosunku do innych dzieci – zarówno w trakcie sesji psychoterapii indywidualnej, grupowej, rodzinnej, jak i innych form pomocy.
4. Pracownicy zobowiązani są do działania w sposób jawny i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji zachowania.
5. Członek personelu mający kontakt z dzieckiem ma obowiązek przedstawić się dziecku oraz jego opiekunowi i wskazać, jaka jest jego rola w organizacji (np. psychoterapeuta, psycholog, lekarz).
6. Dziecko ma prawo do poufności, chyba że dana informacja zagraża jego życiu, zdrowiu bądź innemu istotnemu interesowi, a dotrzymanie poufności przez personel wiązałoby się ze złamaniem prawa. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić dziecko, należy wyjaśnić mu to najszybciej jak to możliwe, w sposób dostosowany do jego wieku i możliwości rozumienia.
7. Członek personelu nie może ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka osobom nieuprawnionym, w tym innym dzieciom. Dotyczy to w szczególności wizerunku dziecka oraz informacji o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
8. Personel przed rozpoczęciem pracy z daną grupą małoletnich (np. grupa terapeutyczna, warsztat) – w miarę możliwości – przekazuje krótką informację na temat bezpiecznych relacji z innymi osobami, w tym dorosłymi, oraz o konieczności zgłaszania dorosłym wszystkiego, co budzi niepokój małoletnich.

§ 5

Członkowie personelu:

1. równo traktują każdego małoletniego, bez względu na płeć, pochodzenie, wygląd, wyznanie, kolor skóry, język, specjalne potrzeby, niepełnosprawność, orientację seksualną, tożsamość płciową, przekonania polityczne, pochodzenie narodowe lub społeczne, przynależność do mniejszości narodowej, zdolności, status społeczny; zakazana jest dyskryminacja w jakiegokolwiek formie;
2. odnoszą się z szacunkiem do przekonań, doświadczeń i perspektywy małoletniego;
3. wysłuchują małoletniego z uwagą i traktują jego wypowiedzi oraz przedstawioną wersję zdarzeń z należytą powagą;
4. komunikują się w sposób życzliwy, empatyczny, cierpliwy, z poszanowaniem emocji dziecka oraz używają języka pozbawionego ocen i etykiet;
5. polecenia i komunikaty wyrażają w sposób zrozumiały dla małoletniego – rzeczowo, jasno i konkretnie; język powinien być dostosowany do poziomu rozwoju małoletniego;
6. zwracają się do dziecka w formie preferowanej przez małoletniego (z poszanowaniem zasad kultury i bezpieczeństwa).

§ 6

1. Niedozwolone są następujące zachowania personelu wobec małoletnich:

1. stosowanie kar cielesnych, szarpanie, popychanie, naruszanie integralności fizycznej dziecka;
 2. wszelkie zachowania, które zawstydzają, upokarzają, deprecjonują, poniżają lub obrażają małoletniego;
 3. grożenie, zastraszanie, przymuszanie, krzyczenie, używanie wulgaryzmów, niestosownych słów, gestów, żartów, manipulowanie dzieckiem;
 4. niestosowny kontakt fizyczny z małoletnim, naruszający jego godność i przekraczający granice intymności dziecka. Dopuszczalny kontakt fizyczny powinien być w naturalny sposób związany z zapewnieniem dziecku bezpieczeństwa, udzieleniem niezbędnej pomocy lub uspokojeniem dziecka i nie może być ukrywany;
 5. proponowanie dziecku alkoholu, innych niedozwolonych substancji i wyrobów tytoniowych oraz używanie ich bądź pozostawianie pod ich wpływem w obecności dziecka;
 6. nawiązywanie z dzieckiem relacji o charakterze romantycznym lub seksualnym;
 7. utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Fotografowanie lub filmowanie małoletnich oraz upublicznianie ich zdjęć dla potrzeb służbowych na polecenie Zarządu wymaga uzyskania pisemnej zgody opiekuna.
2. Zabronione jest zapraszanie dziecka do miejsca zamieszkania członka personelu. Spotkanie się z dzieckiem poza godzinami pracy, w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, może odbyć się wyłącznie za wiedzą i zgodą rodzica oraz osoby odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich. Z takiego spotkania sporządza się niezwłocznie notatkę służbową, którą przekazuje się osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich.
 3. Pracownicy nie kontaktują się prywatnymi kanałami komunikacji z małoletnimi (prywatny telefon, prywatny e-mail, prywatne konta w komunikatorach, profilach w mediach społecznościowych).
 4. Jeśli zachodzi konieczność kontaktu z małoletnim poza godzinami pracy, właściwą formą komunikacji są kanały służbowe (telefon służbowy, e-mail służbowy). Kontakt z dziećmi za pomocą kanałów elektronicznych jest dopuszczalny wyłącznie w celach organizacyjnych i może mieć charakter wyłącznie grupowy. Nawiązanie takiej formy kontaktu wymaga zgody członka Zarządu, z zastrzeżeniem dostępu osoby odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich do tej formy komunikacji.
 5. Zasady, o których mowa w ust. 2–4, nie dotyczą sytuacji (potencjalnego) zagrożenia życia lub zdrowia dziecka oraz podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego. W takim przypadku pracownik powinien udzielić dziecku pomocy, a następnie niezwłocznie po odbyciu rozmowy czy spotkania powiadomić osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich o kontakcie z dzieckiem i przyczynach tego kontaktu oraz sporządzić z tego kontaktu notatkę służbową.

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

§ 7

1. Określa się poniższe zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi:
 1. małoletni akceptują i szanują siebie nawzajem, uznając prawo innych małoletnich do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność;
 2. uczestnicy nie naruszają praw innych uczestników – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek odmiennost;
 3. dzieci zachowują się wobec siebie w sposób życzliwy oraz wykazują wzajemne zrozumienie dla trudności i problemów innych dzieci;
 4. małoletni mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz do wyrażania ich, pod warunkiem że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy;
 5. małoletni są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych innych dzieci, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
2. Za niedozwolone zachowania małoletnich uznaje się w szczególności:
 - używanie wulgaryzmów;
 - wyrażanie się w sposób agresywny, obraźliwy;
 - stosowanie przemocy fizycznej i naruszenie nietykalności cielesnej innego dziecka;
 - wyzywanie, ośmieszanie, znieważanie, zawstydzanie, obrażanie, krzyczenie, straszenie, szantażowanie, poniżanie, przymuszanie;
 - wzajemne dotykanie w sposób nieprzyzwoity, niestosowny, przekraczający granice intymności innego dziecka;
 - niestosowne odzywanie się;
 - rozwiązywanie konfliktów w sposób siłowy;
 - utrwalanie i udostępnianie wizerunku innego dziecka bez jego wiedzy oraz zgody;
 - stosowanie wobec innych dzieci różnych form cyberprzemocy;
 - niestosowne i obraźliwe wypowiedzi, żarty, gesty, dowcipy, komentarze;
 - wykluczanie, izolowanie, celowe milczenie, manipulowanie;
 - niszczenie lub zabieranie rzeczy należących do innego dziecka.
3. Dzieci nie mogą być uczestnikami żadnych nielegalnych działań (w szczególności podawanie dzieciom alkoholu, środków psychoaktywnych) oraz nie mogą takich działań biernie akceptować.
4. Konflikty między dziećmi rozwiązywane są z pomocą osób dorosłych w atmosferze spokoju.
5. Jeżeli dziecko jest osobą pokrzywdzoną bądź świadkiem niewłaściwego zachowania innego małoletniego, powinno niezwłocznie poinformować o tym zdarzeniu najbliższą znajdującą się osobę dorosłą będącą członkiem personelu lub swojego opiekuna.

Rozdział 5

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych

§ 8

1. Fundacja „Bo Jesteś” oraz Ośrodek **nie udostępniają małoletnim** urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu do własnego użytku małoletnich.
2. Małoletni mogą posiadać przy sobie własne urządzenia elektroniczne (telefon, tablet, laptop), jednak nie korzystają z nich podczas sesji psychoterapii indywidualnej, grupowej, rodzinnej oraz innych zajęć, chyba że prowadzący wyraźnie dopuści użycie urządzenia w związku z realizacją określonego ćwiczenia terapeutycznego lub psychoedukacyjnego.
3. Personel ma prawo poprosić małoletniego o wyłączenie urządzenia elektronicznego i odłożenie go na czas sesji lub zajęć.
4. Organizacja zastrzega sobie prawo wprowadzenia zakazu korzystania przez dzieci z urządzeń umożliwiających utrwalanie obrazu i dźwięku (np. funkcja nagrywania w telefonie) podczas wybranych zajęć, jeśli przemawiają za tym względy bezpieczeństwa dzieci i/lub konieczność zagwarantowania im prywatności poprzez ochronę przed niekontrolowanym nagrywaniem.
5. W przypadku zauważenia, że małoletni nagrywa przebieg sesji lub zajęć bez zgody prowadzącego, pracownik ma prawo zażądać natychmiastowego zakończenia nagrywania oraz usunięcia nagrania w jego obecności, a następnie sporządza notatkę służbową i przekazuje ją Zarządowi.
6. Za sprzęt przyniesiony przez małoletniego odpowiadają jego rodzice, opiekunowie prawni lub faktyczni.

Rozdział 6

Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

§ 9

1. Mimo że Fundacja i Ośrodek nie udostępniają małoletnim dostępu do Internetu, korzystanie przez małoletnich z Internetu poza Ośrodkiem (w domu, szkole, na własnych urządzeniach) może wiązać się z następującymi kategoriami zagrożeń:
 1. kontakt z niebezpiecznymi treściami;
 2. kontakt z niebezpiecznymi osobami;
 3. przemoc rówieśnicza (cyberprzemoc);
 4. uzależnienie od Internetu.

2. W przypadku, gdy w toku psychoterapii, konsultacji lub innych zajęć małoletni ujawni, że jest narażony na treści szkodliwe lub cyberprzemoc, personel zobowiązany jest potraktować te informacje poważnie i zastosować procedury interwencji określone w niniejszych Standardach.
3. Pracownik, który uzyskał informację o zagrożeniach w sieci Internet, sporządza z tej sytuacji notatkę służbową (lub kartę interwencji – jeśli wynika to z dalszych przepisów Standardów) i przekazuje ją osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich.
4. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich, po analizie sytuacji, może:
 1. przeprowadzić z małoletnim rozmowę psychoedukacyjną na temat bezpieczeństwa w Internecie;
 2. poinformować rodziców/opiekunów o zagrożeniach, których doświadcza dziecko;
 3. wskazać rodzicom/opiekunom możliwość podjęcia dalszych działań (np. zgłoszenie cyberprzemocy odpowiednim służbom, zabezpieczenie dowodów, konsultacja specjalistyczna);
 4. w razie potrzeby – podjąć interwencję zgodnie z Rozdziałem 7 (np. zawiadomienie sądu rodzinnego, Policji, wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”).
5. Jeżeli w wyniku rozmowy z małoletnim lub jego rodzicami/opiekunami istnieje podejrzenie, że dziecko jest krzywdzone, w szczególności w związku z wykorzystaniem Internetu lub urządzeń elektronicznych, osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich podejmuje interwencję zgodnie z postanowieniami Standardów.

Rozdział 7

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

§ 10

1. Krzywdzenie może występować jako:
 1. **przemoc fizyczna** – celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m.in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź zagrażać życiu;
 2. **przemoc emocjonalna** – powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać;
 3. **przemoc seksualna** – angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą lub inną osobę, w tym wykorzystywanie seksualne, które może odnosić się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowań bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm, przemoc

seksualna w sieci – sexting, grooming). Przemoc ta może być jednorazowym incydem lub powtarzać się przez dłuższy czas;

4. **przemoc ekonomiczna** – niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, zaspokajania potrzeb edukacyjnych czy zapewnienia schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom; jest to jedna z form zaniedbania;
 5. **zaniedbywanie** – niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego, a także brak wsparcia emocjonalnego.
2. Zagrożenie bezpieczeństwa dziecka może przybierać różne formy oraz może być realizowane z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania – stąd na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich:
1. popełniono przestępstwo na szkodę dziecka (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem);
 2. doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem, takiej jak np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie;
 3. doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem, zapewnieniem opieki);
 4. doszło do przemocy domowej warunkującej wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”.

§ 11

1. Personel w swojej pracy kieruje się przepisami prawa, działając na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem.
2. Każda informacja dotycząca podejrzenia krzywdzenia dziecka traktowana jest poważnie i wyjaśniana, bez względu na to, czy pochodzi od dziecka, opiekuna, pracownika lub innej osoby dorosłej, oraz bez względu na to, czy dotyczy podejrzenia krzywdzenia ze strony innego dziecka, opiekuna dziecka, pracownika czy organizatora współpracującego z Fundacją.

§ 12

1. Procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego obejmują:
 - **interwencję cywilną** – wniosek o wgląd w sytuację rodziny, gdy zagrożone jest dobro dziecka;
 - **interwencję karną** – zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa do organów ścigania, gdy istnieje podejrzenie popełnienia przestępstwa;
 - **procedurę „Niebieskie Karty”** – w przypadku przemocy domowej – zgłoszenie na Policję lub do ośrodka pomocy społecznej / Zespołu Interdyscyplinarnego.

2. Interwencja cywilna jest podejmowana w sytuacji, w której w ramach środków dostępnych opiekunom dochodzi do zagrożenia dobra małoletniego poprzez zaniedbanie jego potrzeb życiowych, takich jak: niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, niezapewnienie odpowiedniego odżywiania, ubrania, higieny, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, opieki medycznej, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, brak zapewnienia bezpieczeństwa, zaniedbywanie potrzeb psychicznych i emocjonalnych dziecka, niewypełnianie zaleceń lekarskich, stosowanie kar fizycznych, surowe dyscyplinowanie dziecka, a także w sytuacji, gdy wiadomo, że w rodzinie jest założona procedura „Niebieskie Karty”, ale potrzeby dziecka nadal nie są zaspokajane i sytuacja dziecka nie ulega poprawie.
3. Interwencja karna jest podejmowana w sytuacji podejrzenia popełnienia na szkodę małoletniego przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece.
4. Interwencja „Niebieskie Karty” jest podejmowana w sytuacji podejrzenia występowania przemocy domowej, przez którą należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej takiej przemocy. Przemoc domowa wobec małoletnich może mieć formę przemocy fizycznej, psychicznej lub seksualnej.

§ 13

1. Personel zwraca szczególną uwagę na występowanie w zachowaniu małoletniego sygnałów świadczących o krzywdzeniu, w szczególności na sygnały świadczące o możliwości popełnienia przestępstwa, o którym mowa w § 12 ust. 3.
2. Uwagę pracownika powinny zwrócić przykładowo następujące zachowania:
 1. dziecko ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić;
 2. podawane przez dziecko wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., dziecko często je zmienia;
 3. pojawia się niechęć przed udziałem w zajęciach uwzględniających ćwiczenia fizyczne;
 4. dziecko nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
 5. dziecko wzdyga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
 6. dziecko boi się rodzica lub opiekuna;
 7. dziecko boi się powrotu do domu;
 8. dziecko jest bierne, wycofane, uległe, przestraszone;
 9. dziecko cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
 10. dziecko moczy się bez wyraźnego powodu lub w konkretnych sytuacjach czy też na widok określonych osób;

11. nastąpiła nagle i wyraźna zmiana zachowania dziecka.
3. Rozpoznawanie przemocy wobec dziecka odbywa się poprzez:
 1. ujawnienie przez dziecko przemocy (np. w rozmowie z terapeutą, psychologiem, innym pracownikiem);
 2. informacje od osoby będącej bezpośrednim świadkiem przemocy;
 3. analizę objawów krzywdzenia występujących u dziecka;
 4. ocenę stopnia ryzyka wystąpienia przemocy w danej rodzinie.

§ 14

1. W ramach niniejszych Standardów wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę dziecka przez:
 1. personel;
 2. inne osoby trzecie;
 3. rodziców/opiekunów prawnych;
 4. inne dziecko – krzywdzenie rówieśnicze.
2. W przypadku gdy w miejscu i w czasie podejmowania interwencji nie ma osoby odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich, czynności interwencyjne podejmuje członek personelu, który powziął informację o krzywdzeniu dziecka lub do którego zgłoszono podejrzenie krzywdzenia.

Krzywdzenie ze strony pracownika

§ 15

1. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez pracownika, osoba ta zostaje niezwłocznie, decyzją Zarządu, odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko z dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.
2. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich przeprowadza rozmowę z dzieckiem oraz innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności z jego opiekunami.
3. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich stara się ustalić przebieg zdarzenia oraz wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane w karcie interwencji, której wzór określa załącznik nr
4. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich organizuje spotkanie (lub spotkania) z rodzicami dziecka, podczas którego przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.

5. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo, Zarząd sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo jednostki Policji lub prokuratury. Wzór zawiadomienia określa załącznik nr
6. W przypadku gdy pracownik dopuścił się wobec dziecka innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa, osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich bada wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności ma obowiązek wysłuchać osoby podejrzewanej o krzywdzenie, dziecko oraz innych świadków zdarzenia. Ustalenia są spisywane w karcie interwencji.
7. W sytuacji gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, Zarząd powinien rozważyć rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia, lub zastosować inne środki dyscyplinujące w odniesieniu do pracownika.
8. Jeżeli pracownik, który dopuścił się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniony przez organizację lub nie jest z nią powiązany w inny sposób niż poprzez podmiot zewnętrzny (organizatora), należy zawiadomić ten podmiot i zarekomendować zakaz wstępu tej osoby na obszar działalności z dziećmi, a w razie potrzeby rozwiązać umowę z tym podmiotem.

Krzywdzenie przez osoby trzecie

§ 16

1. W przypadku, gdy zgłoszono lub ujawniono krzywdzenie dziecka przez osobę trzecią (obcą lub spokrewnioną), osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich przeprowadza rozmowę z dzieckiem oraz innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności z jego opiekunami.
2. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich stara się ustalić przebieg zdarzenia oraz wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane w karcie interwencji.
3. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich organizuje spotkanie (lub spotkania) z rodzicami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/ możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym w innych organizacjach lub służbach.
4. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo, Zarząd sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo jednostki Policji lub prokuratury.
5. W przypadku, gdy z rozmowy z rodzicami wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą dziecku, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają dziecka, które doświadczyło krzywdzenia, Zarząd sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny (wzór określa załącznik nr ...) i kieruje go do właściwego sądu rodzinnego.

Krzywdzenie ze strony rodziców/opiekunów/innych osób w domu

§ 17

1. W przypadku, gdy ujawniono lub zgłoszono krzywdzenie dziecka przez rodziców/opiekunów lub inne osoby pozostające z dzieckiem we wspólnym gospodarstwie domowym, osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich przeprowadza rozmowę z dzieckiem oraz innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka.
2. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich stara się ustalić przebieg zdarzenia oraz wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane w karcie interwencji.
3. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo, Zarząd sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo jednostki Policji lub prokuratury.
4. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że rodzic/opiekun dziecka zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej, rodzina stosuje wobec dziecka przemoc), Zarząd powiadamia właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie udzielenia pomocy rodzinie lub kieruje do sądu rodzinnego wniosek o wgląd w sytuację rodziny.

Krzywdzenie rówieśnicze

§ 18

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko przebywające na zajęciach organizowanych przez Fundację lub w Ośrodku, członek personelu będący świadkiem zdarzenia zobowiązany jest:
 - a) zdecydowanie i stanowczo przerwać negatywne zachowania uczestników zajęcia;
 - b) rozdzielić ewentualne strony konfliktu;
 - c) jeśli istnieje taka potrzeba – udzielić pierwszej pomocy, a w przypadku poważniejszych obrażeń wezwać karetkę pogotowia ratunkowego oraz powiadomić telefonicznie o zdarzeniu Policję, zgodnie z procedurą opisaną w § 21 Standardów;
 - d) poinformować o zdarzeniu osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich.
2. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich przeprowadza rozmowę z dzieckiem podejrzanym o krzywdzenie oraz z jego opiekunami, a także oddzielnie z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego opiekunami.
3. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich przeprowadza rozmowę z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu.
4. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego. Ustalenia są spisywane w karcie interwencji.
5. Dla dziecka krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się odrębne karty interwencji.
6. Zarząd wspólnie z rodzicami dziecka krzywdzącego opracowuje plan działań, celem zmiany niepożądanych zachowań.

7. W porozumieniu z rodzicami dziecka poddawanego krzywdzeniu opracowuje się plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia, o ile jest to możliwe.
8. W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzewane o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez rodziców/opiekunów lub innych dorosłych. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy zastosować procedurę określoną odpowiednio w § 16–17.
9. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich przekazuje opiekunom dziecka krzywdzonego i krzywdzącego informacje o zdarzeniu, sposobach reakcji na zdarzenie (poinformowanie sądu rodzinnego, poinformowanie rodziców dziecka krzywdzącego i krzywdzonego) oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym w instytucjach do tego powołanych.
10. Jeżeli małoletni doznał obrażeń cielesnych wymagających interwencji medycznej lub następuje długotrwały proces przemocy (dręczenie), a wcześniej stosowane strategie naprawcze nie przyniosły oczekiwanych rezultatów i sprawca przemocy ukończył 13 lat, Zarząd powiadamia o zdarzeniu Policję i/lub sąd rodzinny.

Interwencja nagła

§ 19

1. Określa się zasady interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia związanego z bezpośrednim zagrożeniem zdrowia lub życia dziecka, zdefiniowanej jako interwencja nagła:
 1. jeżeli członek personelu w trakcie wykonywania obowiązków służbowych poweźmie informacje o bezpośrednim zagrożeniu życia lub zdrowia dziecka, jest obowiązany natychmiast podjąć interwencję;
 2. interwencja nagła polega na natychmiastowym powiadomieniu telefonicznym o bezpośrednim zagrożeniu życia lub zdrowia dziecka odpowiedniej jednostki Policji oraz – w razie potrzeby – pogotowia ratunkowego;
 3. w zawiadomieniu telefonicznym pracownik powinien podać wszystkie dostępne informacje dotyczące dziecka (imię, nazwisko, jeśli znane – adres, miejsce, w którym się znajduje), opisać rodzaj zagrożenia, a w przypadku rozmowy telefonicznej z dzieckiem dodatkowo podać dokładną godzinę połączenia, czas trwania połączenia oraz numer, z którego dzwoniło dziecko lub inna osoba;
 4. jeżeli pracownik nie posiada informacji o miejscu, w którym dziecko aktualnie przebywa, w zawiadomieniu należy podać wszystkie istotne informacje dotyczące sytuacji zagrożenia, a w przypadku rozmowy telefonicznej: dokładną godzinę nawiązania połączenia, czas trwania połączenia, opis kontaktu z osobą dzwoniącą i treść rozmowy.

§ 20

1. Po podjęciu interwencji natęej pracownik ma obowiązek przekazania ustnej informacji osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich, a następnie jest zobowiązany do sporządzenia karty interwencji.
2. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji, wówczas interwencja jest prowadzona przez osobę, która dostrzegła krzywdzenie lub do której zgłoszono podejrzenie krzywdzenia.

§ 21

1. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policja, pogotowie ratunkowe).
2. Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu, a następnie wypełnia kartę interwencji.

§ 22

1. Fakt ujawnienia możliwości popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego lub krzywdzenia małoletniego nie podlega ocenie uwiarygadniającej ze strony pracownika i bezwzględnie wymaga zareagowania zgodnie z niniejszymi Standardami.
2. Pracownicy i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych pozyskały informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, z wyłączeniem informacji przekazywanych uprawnionym organom i instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

§ 23

W przypadku gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa dziecka zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.

Rozdział 8

Osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego

§ 24

1. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, Zarząd zawiadamia o zdarzeniu właściwy miejscowo sąd rodzinny lub Policję.
2. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko, które ukończyło 17 lat, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, Zarząd składa pisemne zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do właściwej miejscowo jednostki Policji lub prokuratury.

§ 25

1. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo, Zarząd sporządza zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo jednostki Policji lub prokuratury.
2. W przypadku, gdy dobro małoletniego jest zagrożone, Zarząd składa wniosek do sądu opiekuńczego o wgląd w sytuację rodziny.

§ 26

Podejmowanie interwencji wobec rodziny dotkniętej przemocą domową odbywa się poprzez zgłoszenie przez Zarząd do ośrodka pomocy społecznej (Zespołu Interdyscyplinarnego) lub na Policję w celu wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”.

Rozdział 9

Opracowanie Standardów oraz przygotowanie personelu do ich stosowania

§ 27

1. Projekt Standardów Ochrony Małoletnich w wersji pełnej oraz w wersji skróconej dla małoletnich opracowuje Zarząd, w miarę możliwości po konsultacji z personelem, rodzicami oraz – w odpowiedniej formie – z dziećmi, i przyjmuje do stosowania w formie uchwały.
2. Personel, który działa w zakresie działalności związanej z wychowaniem, leczeniem, psychoterapią, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem osobistym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, zobowiązany jest zapoznać się z przyjętymi w organizacji Standardami Ochrony Małoletnich, co potwierdza, podpisując oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami (załącznik nr ...).
3. Zarząd, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnia pracownikom wsparcie szkoleniowe oraz odpowiada za przygotowanie merytoryczne personelu, w tym osoby odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich.

Rozdział 10

Udostępnianie Standardów opiekunom oraz małoletnim

§ 28

1. W Fundacji obowiązują Standardy Ochrony Małoletnich w wersji pełnej oraz w wersji skróconej, przeznaczonej dla małoletnich.
2. Pełna wersja Standardów jest udostępniona w siedzibie organizacji, natomiast wersja skrócona Standardów – w formie umożliwiającej zrozumienie ich przez dzieci – udostępniona jest w miejscu prowadzenia zajęć z dziećmi.

3. Pełna wersja Standardów jest udostępniona na stronie internetowej, natomiast w siedzibie organizacji oraz w miejscu prowadzenia zajęć udostępniona jest wersja skrócona Standardów w formie umożliwiającej zrozumienie ich przez dzieci.
4. Pracownik prowadzący zajęcia ma obowiązek zapoznać małoletnich ze Standardami w wersji skróconej, przeznaczonej dla małoletnich.
5. Opiekunowie małoletnich przed pierwszymi zajęciami są informowani o obowiązujących Standardach i o możliwości zapoznania się z nimi w sposób określony w niniejszym paragrafie.

Rozdział 11

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia

§ 29

1. Osobą odpowiedzialną w Fundacji za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu jest Danuta Ziółkowska, z zastrzeżeniem, że zgłoszenie od dziecka, jego opiekuna lub osoby trzeciej może być złożone do każdego członka personelu mającego kontakt z dziećmi.
2. Osobami odpowiedzialnymi za przyjmowanie zgłoszeń oraz udzielenie małoletniemu wsparcia w sytuacjach niecierpiących zwłoki (interwencja natychmiastowa) jest każdy członek personelu.
3. W przypadku uzyskania informacji od dziecka lub innej osoby bądź zauważenia przez członka personelu, że dziecko jest krzywdzone, osoba ta ma obowiązek udzielenia dziecku pomocy, a następnie sporządzenia notatki służbowej lub karty interwencji (jeżeli Standardy nakładają taki obowiązek) oraz zgłoszenia tego faktu osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich.
4. W przypadku, gdy osobą krzywdzącą jest pracownik, kartę interwencji sporządza osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich, która przeprowadza czynności wyjaśniające i przekazuje dokumentację Zarządowi w celu podjęcia stosownych działań dyscyplinujących.

Rozdział 12

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

§ 30

1. Na dokumentację ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego składają się:
 1. karta interwencji dotycząca danego zdarzenia;

2. notatki służbowe sporządzane przez pracowników na okoliczność danego zdarzenia;
 3. kopia wniosku do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny;
 4. kopia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa wobec dziecka;
 5. kopia powiadomienia sądu opiekuńczego;
 6. rejestr prowadzonych interwencji.
2. Dokumentacja dotycząca ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego oraz dokumentacja w sprawie interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka jest przechowywana w siedzibie organizacji i jest udostępniana jedynie na podstawie decyzji Zarządu oraz zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych.

Rozdział 13

Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów

§ 31

1. Wyznacza się Danuta Ziółkowska jako osobę odpowiedzialną za monitorowanie Standardów w imieniu Zarządu.
2. Osoba, o której mowa w ust. 1, jest odpowiedzialna za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów oraz za przyjmowanie od pracowników proponowanych zmian w treści ich zapisów.
3. Osoba, o której mowa w ust. 1, przeprowadza wśród personelu raz na dwa lata ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. Wzór ankiety stanowi załącznik nr
4. W ankiecie pracownicy mogą proponować zmiany w Standardach oraz wskazywać sytuacje naruszenia Standardów oraz sytuacje, w których procedury określone w Standardach nie zostały zastosowane lub nie zadziałały.
5. Osoba, o której mowa w ust. 1, dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników ankiet i sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje Zarządowi.
6. Zarząd po dokonaniu analizy raportu może wprowadzić niezbędne zmiany, a następnie podejmuje uchwałę o zmianie Standardów.

Rozdział 14

Postanowienia końcowe

§ 32

1. Integralną część Standardów stanowią następujące załączniki:
 1. załącznik nr 1 – Karta interwencji;

2. załącznik nr 2 – Wzór zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa;
 3. załącznik nr 3 – Wzór wniosku o wgląd w sytuację rodziny;
 4. załącznik nr 4 – Wzór rejestru interwencji;
 5. załącznik nr 5 – Wzór ankiety dla pracowników monitorującej poziom realizacji Standardów;
 6. załącznik nr 6 – Wzór oświadczenia pracownika o zapoznaniu się z obowiązującymi Standardami Ochrony Małoletnich.
2. Standardy wchodzi w życie z dniem podpisania uchwały przez Zarząd.